

Муренко І.В., студент; науковий керівник Гнатенко І.А. к.е.н., доц.

Київський національний університет технологій та дизайну

ДЕРЖАВНА ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ

Анотація. Дослідження присвячено конкретизації напрямів підвищення інвестиційної політики. На підставі теоретичного дослідження поняття, сутності та особливостей реалізації інвестиційної політики конкретизовані етапи її розробки. Визначено шляхи забезпечення ефективної інвестиційної політики на регіональному рівні.

Ключові слова: інвестиційна політика; конкурентоспроможність; інноваційне підприємництво; глобалізація; зайнятість; безробіття; планування; інвестиційні потоки.

Муренко И.В., студент; научный руководитель Гнатенко И.А., к.э.н., доц.

Киевский национальный университет технологий и дизайна

ГОСУДАРСТВЕННАЯ ИНВЕСТИЦИОННАЯ ПОЛИТИКА И ОСОБЕННОСТИ ЕЕ РЕАЛИЗАЦИИ

Аннотация. Исследование посвящено конкретизации направлений повышения инвестиционной политики. На основании теоретического исследования понятия, сущности и особенностей реализации инвестиционной политики конкретизированы этапы ее разработки. Определены пути обеспечения эффективной инвестиционной политики на региональном уровне.

Ключевые слова: инвестиционная политика; конкурентоспособность; инновационное предпринимательство; глобализация; занятость; безработица; планирование; инвестиционные потоки.

Murenko I.; scientific supervisor Hnatenko I.

Kyiv National University of Technologies and Design

STATE INVESTMENT POLICY AND FEATURES OF ITS IMPLEMENTATION

Abstract. The study focuses on specifying areas for increasing investment policy. The stages of its development are specified on the basis of theoretical research of the concept, essence and peculiarities of implementation of investment policy. Ways to ensure effective investment policy at the regional level are identified.

Keywords: investment policy; competitiveness; innovative entrepreneurship; globalization; employment; unemployment; planning; investment flows.

Постановка проблеми. Ефективність економічного та соціального розвитку залежить від обсягу залучених інвестицій у вітчизняне виробництво та сферу послуг. Очевидно, що в напрямку формування сучасного підприємницького бізнес-середовища капітал став найважливішим фактором виробництва. За цих умов суттєво актуалізується значення цілеспрямованої державної політики щодо залучення інвестицій в інноваційні проекти, які реалізуються на певній території, а також сприяння надходження грошових потоків у найбільш перспективні комерційні підприємства, які є бюджетоутворюючими та стратегічно значущими для національної економіки. Досвід функціонування найбільш конкурентних країн світу свідчить, що управління інвестиціями є найважливішим інструментарієм державної економічної політики, через те, що залучені грошові потоки сприяють вирішенню конкретних задач соціально-економічного державного та регіонального призначення: забезпечення розвитку промисловості; підвищення зайнятості населення; скорочення безробіття; стимулювання розвитку інноваційного підприємництва тощо. У той же час, постійно змінне та мінливе зовнішнє оточення, у якому функціонують суб'єкти господарювання, вимагають від держави постійного перегляду та оновлення питань методологічного та методичного забезпечення політики залучення, розподілу та

використання інвестицій, з урахуванням національної ментальності, специфіки функціонування промислових підприємств, особливостей регуляторної політики тощо.

Аналіз останніх публікацій. Фундаментальні положення стосовно особливостей формування інвестиційної політики, пошуку джерел залучення інвестицій, удосконалення процедури розподілу грошових коштів та їх використання на сучасних підприємствах відображені у працях А. Булатова, Р. Вернона, Л. Зубченко, І. Гнатенко, В. Ломакіна, А. Ругмана, Л. Стровського тощо. Питаннями впливу інвестицій на економічний зріст опікувалися вчені Є. Балацький, О. Вашура, Д. Жданов, Р. Павліченко, Л. Юсупов тощо. Разом з тим у вітчизняній науці існують прогалини стосовно методичного забезпечення залучення інвестицій з урахуванням національних особливостей функціонування суб'єктів господарської діяльності.

Результати досліджень. Однією з найхарактерніших тенденцій сучасного вітчизняного інвестиційного ринку є активізація діяльності держави у напрямку поліпшення інвестиційної привабливості як інструментарію боротьби за додаткове залучення грошових ресурсів в умовах їх тотального дефіциту у вітчизняній економіці. Боротьба за інвестиції відбувається також на мегарівні між країнами, що ще більше вимушує вітчизняні суб'єкти господарювання та державу винаходити найдійовіші форми залучення інвестицій. Говорячи про інвестиції, слід враховувати, що вони є інструментом глобального, національного та регіонального інвестиційного ринку, для якого властиві такі ознаки як [1; 2; 3]:

- мінливість;
- висока залежність обсягів переміщення грошових потоків від об'єктивних та суб'єктивних факторів соціально-економічного та політичного характеру;
- активізація спекуляцій внаслідок швидко розвиваючого ринку короткострокових капіталів «гарячих грошей»;
- тотального розповсюдження недобросовісної конкуренції;
- значних колізій або прогалин у законодавчій платформі.

Глобалізація світового господарства впливає на усі галузі промисловості та сфери надання послуг, особливо це відображається на інвестиційних потоках, яким властивий процес прискорення та збільшення обсягів переміщення капіталу між територіями. Особливо важливим постає процес керування залучення інвестицій в економіку країни, який повинен переглядатися кожен рік з урахуванням не лише регіональних або національних тенденцій розвитку інвестиційного ринку, але й ретельного аналізу загальносвітових тенденцій. Окремо слід враховувати те, що інвестиції доцільно також спрямовувати в сферу інноваційного підприємництва, як особливо перспективного сектору національної економіки. Саме ефективна інвестиційна політика забезпечить додаткові грошові потоки у цей сектор та значно покращить умови його функціонування [4].

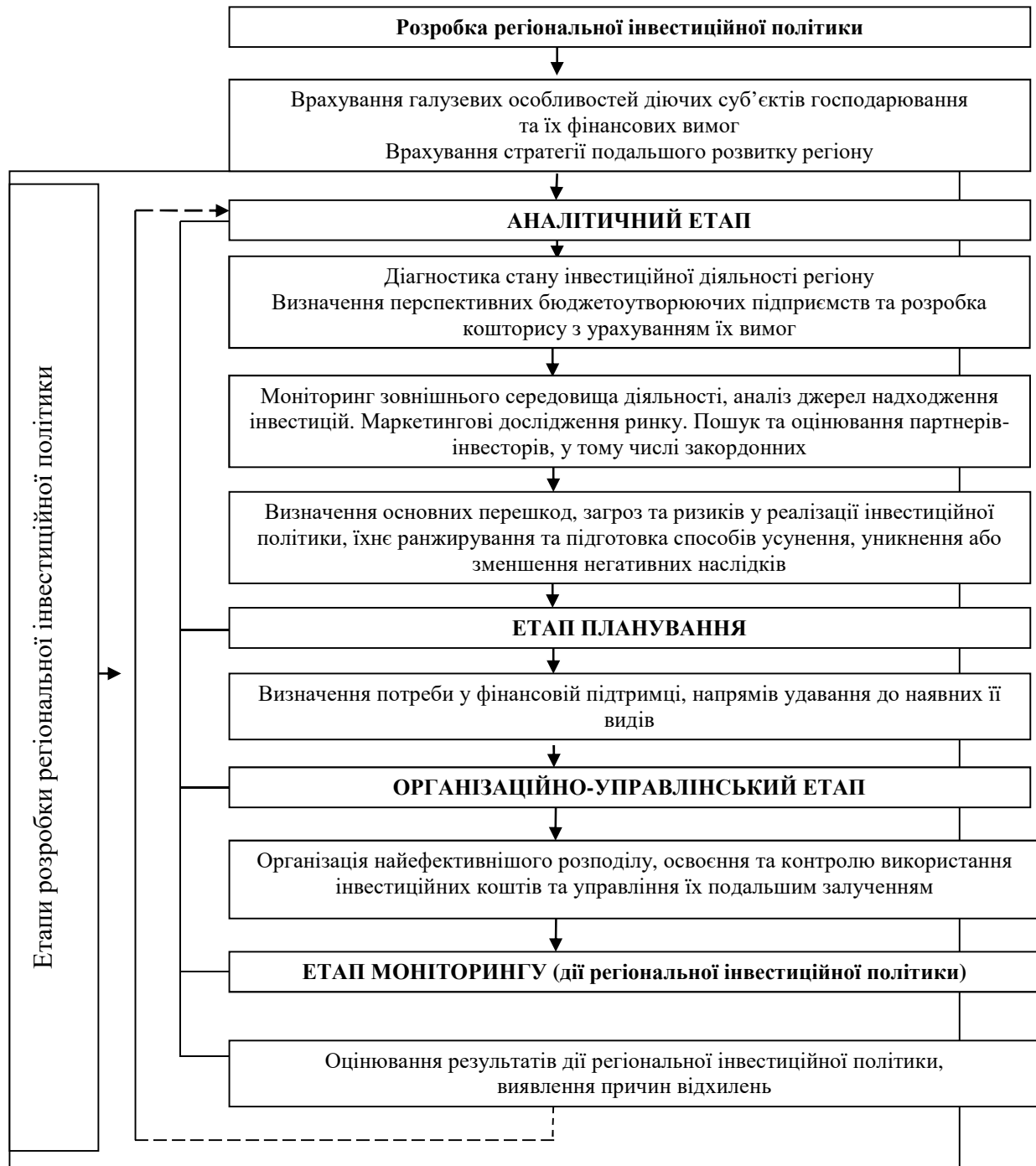
Держава є основним стейкхолдером з управління інвестиційною політикою, яке здійснюється за допомогою [5; 6; 7]:

- удосконалення нормативно-правової бази;
- систематичного державного планування;
- створення державних і регіональних інвестиційних програм, стратегій, механізмів, проектів;
- надання державних інвестиційних коштів, субсидування, пільг, преференцій, кредитування, лізингу;
- здійснення соціально-економічних проектів і програм територіального розвитку.

У той же час, основною метою управління інвестиційною політикою є оптимальне поєднання державного контролю і свободи ринкових відносин.

Напрямки, засоби і інструментарій здійснення інвестиційної політики залежить від цілей, що стоять перед державою, а також ресурсних можливостей і коштів, які необхідні для її реалізації [8]. За останні роки спостерігаються певні тенденції в інвестиційній політиці, яка

була сконцентрована переважно в руках представників органів державної влади, які перерозподіляли інвестиційні кошти по регіонах України. Однак все більш наростаючі кризові явища в інвестиційному середовищі показали низьку ефективність даного методу. Інвестиційне регулювання почало зміщуватися в бік регіонів, де краще розуміють власні потреби з урахуванням обраного подальшого напрямку соціально-економічного розвитку. Тому можемо констатувати той факт, що на сучасному етапі розвитку вітчизняної економіки першочергового значення набула регіональна інвестиційна політика. Етапи розробки регіональної інвестиційної політики зображені на рис. 1.



Джерело: авторська розробка.

Рис. 1. Етапи розробки регіональної інвестиційної політики

Державна і регіональна інвестиційна політика обумовлюється синергетично-результативним процесом, у результаті якого збільшуються показники ВРП та ВВП. Підсумком ефективної інвестиційної діяльності є перспективне освоєння різних видів інвестицій: державних, приватних, іноземних; портфельних і реальних; короткострокових і довгострокових.

Проаналізуємо більш детально регулювання інвестиційного процесу, яке здійснюється державою. Державне інвестиційне регулювання передбачає створення сприятливих умов у яких реалізується інвестиційна діяльність основних учасників господарської діяльності шляхом вдосконалення системи оподаткування, захисту інтересів добросовісних інвесторів, надання спеціальних податкових канікул, пільг і режимів, прийняття комплексу антимонопольних заходів, розвитку власних інвестиційних фондів, стимулювання розвитку лізингу та ін.

В цілому державна та регіональна інвестиційна політика передбачає систематичне поліпшення інвестиційного клімату для залучення грошових коштів в економіку країни. При цьому держава займається підтримкою інвестиційної діяльності на двох рівнях: державному та регіональному. На першому рівні здійснюється законотворча діяльність в області інвестиційної політики. На другому – передбачається реалізація комплексу напрямків по здійсненню стратегічно-пріоритетних завдань, програм і проектів.

Як показує досвід реалізації інвестиційної політики в зарубіжних країнах, процес залучення інвестицій повинен постійно удосконалюватися. З цією метою необхідно сприяти розвитку соціально-економічних і адміністративних інструментаріїв державного регулювання інвестиціями не тільки в країні, але і в самих регіонах. Таким чином регіони повинні самостійно розробляти механізми залучення грошових потоків, враховуючи свої потреби, стратегічні пріоритети розвитку, специфіку регіонального господарського комплексу та умови зовнішнього середовища, в якому функціонує певна територія.

Висновки. Таким чином, інвестиції є рушієм національної економіки, вітчизняного виробництва та соціально-економічного розвитку. Головним завданням держави є поліпшення законодавчої бази у напрямку регулювання інвестиційної діяльності, створення відкритих та чесних умов для іноземних інвесторів, а також підтримка позитивного іміджу вітчизняного товаровиробника, через активне рекламування його продукції за межами України. Зазначені дії значно прискорять економічний розвиток нашої держави та збільшать її конкурентоспроможність.

Список використаної літератури

1. Рогоза М. Є. Стратегічний інноваційний розвиток підприємств: моделі та механізми / М. Є. Рогоза, К. Ю. Вергал. – Полтава: 2011. – 320 с.
2. Барановський О. І. Залучення інвестицій: питання теорії і практики: монографія / О. І. Барановський, М. М. Туріянська. – Донецьк: 1999. – 587 с.
3. Грідасов В. М. Вдосконалення системи оцінки інвестиційної привабливості підприємства з точки зору зовнішнього інвестора / В. М. Грідасов, А. І. Кофонова // Вісник Запорізького національного університету. – 2010. – № 3 (7). – С. 180–184.
4. Гнатенко І. А. Генеза парадигми розвитку інноваційного підприємництва / І. А. Гнатенко // Формування ринкових відносин в Україні: збірник наукових праць. – 2018. – № 11 (210). – С. 26–33.
5. Федоренко В. Г. Інвестиційний менеджмент: навчальний посібник / В. Г. Федоренко. – К.: МАУП, 1999. – 184 с.
6. Черваньов Д. М. Менеджмент інвестиційної діяльності підприємств: навчальний посібник / Д. М. Черваньов. – К.: Знання-Прес, 2003. – 622 с.
7. Гнатенко І. А. Удосконалення державної підтримки суб'єктів малого підприємництва з урахуванням критеріїв економічної безпеки / І. А. Гнатенко / Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». – 2014. – Вип. 8, Ч. 7. – С. 78–80.
8. Черваньов Д. М. Менеджмент інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств України / Д. М. Черваньов, Л. І. Нейкова. – К.: Т-во "Знання", КОО, 1999. – 514 с.